

**PREZYDENT
MIASTA ELKU**

MK-OE.604.39.2022.RG

XLIV Sesja RM
Elku

14.06.2022

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA ELKU
Włodzimierz Szelażek

Elk, 13 czerwca 2022 r.

BIURO RADY MIASTA ELKU
W PŁYNEŁO

dnia 13-06-2022 *

L.dz. ....Zel. ....

podpis .....

**Pan Włodzimierz Szelażek
Przewodniczący
Rady Miasta Elku**

Szanowny Panie Przewodniczący,

Przekazuję w załączeniu do przedstawienia Radzie Miasta Elku raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Miasta Elku na lata 2018 – 2021, za okres 2020 – 2021 r.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz.1973) z wykonania gminnego programu ochrony środowiska organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się radzie gminy.

Tomasz Andrukiewicz,
PREZYDENT MIASTA
Tomasz Andrukiewicz

Załącznik:

1. Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Miasta Elku na lata 2018 – 2021, za okres 2020 – 2021 r.

URZĄD MIASTA ELK

Raport z realizacji *Programu Ochrony Środowiska Miasta Elku na lata 2018 - 2021*

---

za okres 2020-2021

2022 r.

Opracowanie wykonane na zlecenie:

Urzędu Miasta Ełk

ul. Marsz. J. Piłsudskiego 4
19-300 Ełk

Wykonawca:

Instytut Zrównoważonego Rozwoju Sp. z o.o.

ul. Elewatorska 17 lok. 1
15-620 Białystok
tel. 85 744 54 99, fax 85 307 64 76
e-mail: srodowisko@izr.pl, www.isr.pl

Zespół autorski:

mgr inż. Barbara Waclaw

Spis treści:

1.	Podstawa prawna raportu z realizacji <i>Programu Ochrony Środowiska Miasta Elku na lata 2018-2021</i> za okres 2018-2019	4
2.	Cel sporządzenia raportu	4
3.	Zakres raportu	4
4.	Źródła informacji	4
5.	Cele, kierunki interwencji oraz zadania ustalone dla poszczególnych komponentów ochrony środowiska	5
5.1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza;	5
5.2.	Zagrożenie hałasem;	8
5.3.	Pole elektromagnetyczne;	10
5.4.	Gospodarowanie wodami;	11
5.5.	Gospodarka wodno – ściekowa;	13
5.6.	Zasoby geologiczne;	14
5.7.	Gleby;	15
5.8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;	16
5.9.	Zasoby przyrodnicze;	17
5.10.	Zagrożenie poważnymi awariami;	21
6.	Nakłady finansowe poniesione na realizację zamierzeń inwestycyjnych związanych z realizacją <i>Programu</i>	22
7.	Ocena realizacji <i>Programu</i> – wskaźniki monitoringu	22
8.	Krótkie podsumowanie	24

1. Podstawa prawna raportu z realizacji *Programu Ochrony Środowiska Miasta Ełku na lata 2018-2021* za okres 2020-2021

Program Ochrony Środowiska Miasta Ełk za lata 2018-2021 został przyjęty przez Radę Miasta Ełku 25 września 2018 r. uchwałą Nr L.483.18. Ww. dokument stanowi podstawę działania w zakresie polityki ekologicznej. Dokument opracowano na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Zgodnie z art. 18 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go radzie miejskiej, a następnie na podstawie art. 18 ust. 3 ww. ustawy przekazuje raport staroście.

2. Cel sporządzenia raportu

Raport z wykonania *Programu Ochrony Środowiska Miasta Ełku na lata 2018 – 2021* za okres 2020-2021 został przygotowany w celu realizacji zobowiązań nałożonych na Prezydenta Miasta Ełk przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie ochrony środowiska. Raport określa stopień realizacji *Programu Ochrony Środowiska Miasta Ełk na lata 2018 – 2021* w latach 2020-2021. Przedmiotowy raport stanowi narzędzie monitoringu umożliwiające ocenę stopnia realizacji zamierzeń programowych – stopnia realizacji celów, priorytetów i przedsięwzięć oraz uzyskanych efektów ekologicznych i poniesionych nakładów finansowych.

3. Zakres raportu

Niniejszy raport obejmuje okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. i określa stan realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska, przewidzianych w *Programie* w tym czasie.

Raport dokonuje oceny stanu realizacji celów oraz zadań służących ochronie środowiska, ujętych w *Programie* oraz analizuje wydatkowanie środków finansowych na ich wykonanie. Ponadto niniejszy raport wyjaśnia przyczyny braku realizacji lub niekompletnej realizacji działań przewidzianych w *Programie*. Przy ocenie stopnia realizacji zadań wykorzystano wytyczne dotyczące monitorowania projektowanych przedsięwzięć, w szczególności wskaźników monitoringu ujętych w *Programie*.

4. Źródła informacji

W ramach niniejszego opracowania wykorzystano następujące informacje i dane pochodzące z:

- Urzędu Miasta Ełk (w tym sprawozdań z realizacji budżetu, informacje o stanie miasta);
- Głównego Urzędu Statystycznego;
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie;
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

W ramach sporządzenia niniejszego opracowania dokonano ankietyzacji wymienionych powyżej jednostek. Ankiety wypełniane były przez poszczególne jednostki w zakresie dotyczącym danej jednostki. Nie wszystkie jednostki przekazały informacje, wobec czego przygotowując niniejszy raport korzystano również z oficjalnych danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego.

W raporcie odniesiono się w sposób skrócony do zagadnień z zakresu gospodarki odpadami, gdyż kwestie te reguluje dokument programowy pn. *Plan Gospodarki Odpadami dla województwa warmińsko – mazurskiego na lata 2016-2022* przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko - Mazurskiego Nr XXIII/524/16. Stan realizacji obowiązującego wówczas planu gospodarki odpadami został przedstawiony w sprawozdaniu z realizacji *Planu Gospodarki Odpadami województwa warmińsko – mazurskiego* w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

5. Cele, kierunki interwencji oraz zadania ustalone dla poszczególnych komponentów ochrony środowiska

Nadrzędnym celem określonym w *Programie Ochrony Środowiska Miasta Ełk na lata 2018– 2021* jest ochrona zasobów, poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańcom.

Będzie on zrealizowany dzięki podjętym działaniom w ramach obszarów:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza;
- Zagrożenie hałasem;
- Pole elektromagnetyczne;
- Gospodarowanie wodami;
- Gospodarka wodno – ściekowa;
- Zasoby geologiczne;
- Gleby;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- Zasoby przyrodnicze;
- Zagrożenie poważnymi awariami.

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

W ramach obszaru interwencji: *Ochrona klimatu i jakości powietrza* w Programie ochrony środowiska wyznaczono 1 cel, 6 kierunków interwencji oraz 20 zadań:

Tabela 1. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Poprawa jakości powietrza, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery	• Modernizacja lokalnych kotłowni na obiekty niskoemisyjne
		• Budowa/rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej
		• Rozbudowa sieci gazowej przesyłowej i rozdzielczej
		• Ograniczenie emisji niskiej na terenie miasta
		• Realizacja spójnych działań w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń do atmosfery wynikających z dokumentów strategicznych na

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
		poziome województwa, powiatu i gmin
		● Rozwój transportu niskoemisyjnego
		● Kampanie edukacyjne w zakresie szkodliwości spalania odpadów, ekofordy i prawidłowego spalania paliw stałych
	Wzrost wykorzystania OZE w bilansie energetycznym	● Wspieranie rozwoju energetyki odnawialnej z uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody i krajobrazu
	Doskonalenie systemu planowania, monitoringu i edukacji	● Edukacja ekologiczna mieszkańców miasta w zakresie odnawialnych źródeł energii i pozyskania środków na montaż instalacji OZE
		● Realizacja Działania Miasta Ełku na rzecz redukcji emisji CO ₂ do 2020 (SEAP)
		● Akcje informacyjne uświadamiające mieszkańców o zagrożeniach jakie niesie za sobą zanieczyszczenie powietrza
		● Promowanie poprawnych zachowań społecznych np. korzystania z komunikacji miejskiej, ścieżek rowerowych lub akcji społecznych
		● Nakładanie obowiązku ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego
	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię	● Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, jednorodzinnych i wielorodzinnych
		● Budowa/ rozbudowa i modernizacja systemów oświetlenia ulicznego
		● Poprawa efektywności energetycznej w transporcie
Zrównoważony rozwój energetyczny miasta	● Promowanie zrównoważonej polityki energetycznej	
	● Podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie potrzeb oszczędnego i efektywnego wykorzystania energii	
Ograniczenie zagrożenia i adaptacja do zmian klimatu	● Adaptacja rolnictwa, leśnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom	
	● Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie zmian klimatu i sposobu minimalizacji ich skutków	

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Ełku na lata 2018-2021

W okresie objętym niniejszym raportem tj. w latach 2020-2021 zrealizowano następujące działania:

- Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Ełku świadczył usługi w zakresie lokalnego transportu zbiorowego na obszarze Miasta Ełk, Gminy Ełk i Gminy Stare Juchy (gmina Stare Juchy 20 maja 2021 r. wypowiedziała porozumienie o transporcie zbiorowym);
- projekt pn. „Rozwój zrównoważonego transportu publicznego w Mieście Ełku”, projekt realizowany w latach 2020-2021 w ramach RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Inwestycja miała na celu poprawę mobilności mieszkańców Ełku. Dostarczono 5 autobusów hybrydowych, zrealizowano również częściowy montaż systemów sygnalizacji wzbudzonej, informacji DIP ora systemu bezpieczeństwa;
- zakończono projekt pn. „Rozwój zrównoważonego transportu publicznego w Mieście Ełku – III etap”: zakupiono 2 autobusy hybrydowe, zakupiono tablice dynamicznej informacji

- na przystankach wraz z kamerami i przyciskami SOS, wykonano priorytetyzację na 4 skrzyżowaniach, zrealizowano kampanię promującą transport zbiorowy;
- zakończono projekt pn. „Smart Parking – zwiększenie dostępności miejsc parkingowych w Ełku”, opracowano Politykę Parkingową Miasta Ełk, przygotowano materiały promocyjne, zorganizowano Ełckie Forum Transportu Publicznego, zorganizowano mobilny punkt informacyjny dla projektu, opracowano dokumentację projektową i wykonawczą dla wyznaczonych stref „Kiss&Go” przy szkołach podstawowych w Ełku – etap I, wdrożono rozwiązanie z zakresu parkowania czasowego dotyczące części II – ul. Grodzieńska, wykonano system teletechniczny parkingu przy Urzędzie Miasta Ełk oraz strefy „Kiss&Ride” przy Szkole Podstawowej Nr 3 w Ełku;
  - udzielono 211 dotacji celowych dla osób fizycznych na modernizację ogrzewania lokali i budynków mieszkalnych;
  - przekazano środki na fundusz remontowy Wspólnot Mieszkaniowych (wykonanie instalacji centralnego ogrzewania, wymiana stolarki okiennej, remonty elewacji);
  - zakończono realizację projektu rozbudowy ścieżek rowerowych w Ełku poprzez utworzenie ścieżki rowerowej nad Jeziorem Ełckim od ul. Zamkowej. Wykonano ścieżkę rowerową w technologii żwirowej na nadbrzeżu jeziora wraz z oświetleniem o długości 858 m;
  - wybudowano budynek wielorodzinny z lokalami mieszkalnymi przy ul. Kolejowej w Ełku (budynek B), zamontowano 60 kotłów na docelowe paliwo gazowe;
  - zakończono termomodernizację budynków użyteczności publicznej – ełckich szkół i przedszkoli, dokonano termomodernizacji 6 budynków tj. miejskich przedszkoli: Słoneczna Ósemka, Niezapominajka, Świąteczko, Mali Odkrywcy oraz Szkoły Podstawowej Nr 9 i Szkoły Podstawowej Nr 3. W ramach zadania dokonano docieplenia ścian zewnętrznych, dachów, nowych elewacji budynków, wymianę instalacji centralnego ogrzewania, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej;
  - wykonano termomodernizację kamienicy przy ul. Gdańskiej 20, docieplono ściany zewnętrzne, docieplono stropy piwnicy, wymieniono stolarkę na energooszczędną, podłączono budynek do sieci c.o.;
  - zainstalowano 119 sztuk nowych opraw energooszczędnych LED w ramach przebudowy ulic oraz wymieniono 37 sztuk istniejących opraw oświetleniowych rtęciowych i sodowych na oprawy energooszczędne LED;
  - realizowano pomiary stężenia pyłów zawieszonych w powietrzu PM10 i PM2,5 na obszarze miasta za pomocą 7 czujników;
  - Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Ełku zrealizowało projekt pt.: "Wewnętrzna instalacja fotowoltaiczna zasilająca Stację Uzdatniania Wody Miasta Ełku". Zainstalowana elektrownia fotowoltaiczna jest instalacją OZE zbudowaną z 1352 paneli fotowoltaicznych o mocy 0,5 MW, na powierzchni 0,5 ha;
  - opracowano „Analizę kosztów i korzyści związanych z wykorzystaniem przy świadczeniu usług komunikacji miejskiej, autobusów zeroemisyjnych” dla Miasta Ełku;
  - zmodernizowano oświetlenie uliczne przy ul. Rafała Kalinowskiego, wykonano trzy punkty świetlne;
  - zrealizowano II etap rewitalizacji ełckich podwórek przy ulicy Wawelska 22 i Chopina 14-16, wykonano miejsca parkingowe z kostki geokraty wypełnione humusem, oświetlenie uliczne, monitoring terenu, kanalizację deszczową oraz zagospodarowanie terenu małą architekturą;

- wyremontowano zabytkowy budynek hali sportowej przy ul. Armii Krajowej 16, m.in. podłączono budynek do sieci c.o.;
- podpisano porozumienie w sprawie realizacji programu „Czyste Powietrze” (2021 r.) z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie – tworząc punkt konsultacyjno-informacyjny w UM w Ełku. Miasto Ełk cyklicznie (średnio raz na kwartał) przekazuje informację mieszkańcom o możliwych dopłatach do wymiany tzw. „kopciuchów”, publikowane są artykuły informacyjne na temat programu „Czyste Powietrze”: na stronie www.elk.pl, na stronie gazety Olsztyńskiej, na stronie dm.elk.pl, na portalu FB oraz na stronie Urzędu Miasta Ełku. Organizowane są także spotkania dla mieszkańców, w trakcie których przekazywane są materiały informacyjne dotyczące możliwości wymiany źródła ciepła oraz termomodernizacji budynków, a także wysłano broszury informacyjne do 1000 mieszkańców na temat programu „Czyste Powietrze”;
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. wybudowało 985 mb sieci c.o. (786 mb w 2020 r. i 199 mb w 2021 r.), 35 nowych węzłów ciepłych (21 w 2020 r. i 14 w 2021 r.) oraz zmodernizowało 269 mb sieci c.o. (77 mb w 2021 r. i 192 mb w 2021 r.);
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt” w Ełku wybudowała 135 mb sieci c.o., 3 nowe węzły ciepłe oraz wyremontowała 409 mb sieci c.o. (395 mb w 2020 r. oraz 14 mb w 2021 r.);
- wybudowano na terenie Miasta Ełku 5,70 km sieci gazowej (4,32 km w 2020 r. oraz 1,38 km w 2021 r.) oraz 72 przyłącza gazowe (37 w 2020 r. i 35 w 2021 r.);
- Rada Miasta Ełku przyjęła uchwałę Nr XXXIII.327.2021 z dnia 25 sierpnia 2021 r. w sprawie wyrażenia woli przystąpienia do opracowania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla miasta Ełku. Celem tworzonych MPA jest zwiększenie zdolności adaptacyjnych miasta wobec możliwych zagrożeń wynikających ze zmian klimatu. Miejski Plan Adaptacji do zmian klimatu dla miasta Ełku, jak każdy dokument strategiczny wdrożeniowy, będzie definiował wizję, priorytety i cele szczegółowe oraz będzie wskazywał priorytetowe działania przypisane do analizowania obszarów. Opracowany MPA dla miasta Ełku pozwoli na skoordynowanie lokalnych działań i przedsięwzięć wiążących się z minimalizowaniem negatywnych skutków ekonomicznych, społecznych i środowiskowych wynikających ze zmian klimatu, a podejmowanych przez miasto.

5.2. Zagrożenie hałasem

W ramach obszaru interwencji: *Zagrożenie hałasem* w Programie ochrony środowiska wyznaczono 1 cel, 1 kierunek interwencji oraz 5 zadań:

Tabela 2. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Poprawa klimatu akustycznego poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów	Ograniczenie hałasu	• Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego ochrony przed hałasem poprzez np. właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej
		• Budowa/ rozbudowa i modernizacja dróg wraz z niezbędną infrastrukturą
		• Ograniczenie hałasu w strefach gęstej zabudowy i osiedlach mieszkalnych np. poprzez budowę tras rowerowych.
		• Wprowadzenie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo
		• Prowadzenie edukacji ekologicznej promującej transport zbiorowy, rowerowy i ekologiczne

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
		korzystanie z samochodu

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Ełku na lata 2018-2021

W okresie objętym niniejszym raportem tj. w latach 2020-2021 zrealizowano następujące działania:

- prowadzono bieżące konserwacje i utrzymanie dróg, obiektów inżynierskich oraz aktualizację elektronicznej klasyfikacji dróg, pomiary natężenia ruchu oraz pomiary widoczności na przejazdach kolejowych;
- wykonano projekty stałej organizacji ruchu drogowego;
- przeprowadzono remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznej na ulicach: Cmentarna, Targowa, Wojska Polskiego, Armii Krajowej, Szosa Obwodowa, 11- ego Listopada, Norwida, Towarowa, 3 -ego Maja, Małeckich, Warszawska, Grodzieńska, Mariampolska, Wyszyńskiego, Kolejowa, Sportowa;
- przeprowadzono remonty cząstkowe na nawierzchni betonowej ulic: Malmeda, Targowa, Koszykowa, Pułaskiego, Zamkowa, Armii Krajowej, Piękna, Nektarowa, Nadrzeczna, Łąkowa, Małeckich, Sezamkowa, Miodowa;
- wykonano remonty cząstkowe nawierzchni gruntowej ulic: Kolonia, Fieldorfa Nila, Jeziorna, Spacerowa, Wiosenna, Malinowa, Jagiełły;
- wykonano remont ciągu pieszego przejścia podziemnego przy ul. J.Kilińskiego;
- wybudowano ul. Norwida w Ełku na odcinku od skrzyżowania ul. Emilii Plater do ul. Matejki. Zadanie obejmowało budowę ulicy o długości 700 mb, łącznika z ul. Matejki długości 147 mb oraz przebudowę skrzyżowań z ulicami: Emilii Plater, Marii Dąbrowskiej, Korsaka, Wańkowicza, Kwiatową, Jana Matejki, budowę nowych zatok autobusowych, ścieżki rowerowej, odwodnienie;
- wybudowano ul. Kolonia na odcinku od węzła przy drodze krajowej Nr 16/65 do granic miasta Ełk. W ramach inwestycji wykonano część robót ziemnych z odwodnieniem korpusu drogowego, przebudową infrastruktury telekomunikacyjnej, wybudowano ciąg pieszo rowerowy oraz oświetlenie uliczne;
- wybudowano parking w technologii ażurowej na os. Jeziorna w Ełku, pomiędzy ul. Grajewską a Jana Pawła II oraz ul. Robotniczą wraz z oświetleniem LED;
- przejęto działki pod inwestycje drogowe na podstawie ZRID w rejonach ul. Norwida, Zielonej, Bora Komorowskiego, Armii Krajowej, Baranki, Jagiełły;
- przystąpiono do realizacji projektu budowy łącznika ul. Norwida – Dąbrowskiego „małej obwodnicy”. Opracowano program funkcjonalno – użytkowy obejmujący budowę układu drogowego z przeprawą mostową na rzece Ełk, odwodnienie terenu, oświetlenie, budowę kanału technicznego, przebudowę obiektów i sieci kolidujących z planowaną budową;
- wybudowano ul. św. Wojciecha w Ełku. W ramach zadania wykonano nawierzchnię bitumiczną długości 215 mb zakończoną placem manewrowym, oraz chodniki, miejsca postojowe, ścieżkę rowerową o długości 148 m i kanalizację techniczną;
- opracowano projekt budowy ul. Norwida w Ełku na odcinku od skrzyżowania z ul. Matejki do ul. Cmentarnej;
- wybudowano ul. Jeziorną zlokalizowaną między ul. Jana Pawła II i ul. Grajewską. Zakres inwestycji obejmował budowę nawierzchni na długości 328 mb oraz kanalizację techniczną;

- podpisano umowę na opracowanie kompleksowej dokumentacji na przebudowę ul. Sikorskiego na odcinku od ul. Wojska Polskiego do torów kolejowych;
- opracowano program funkcjonalno- użytkowy dla przebudowy ul. Wojska Polskiego na odcinku od ul. Mickiewicza do ul. Sikorskiego z uwzględnieniem wzmocnienia korpusu drogi, zmianą geometrii czterech skrzyżowań z uwzględnieniem budowy ścieżki rowerowej i oświetlenia ulicznego;
- w ramach projektu budowy ul. Wiosennej i Spacerowej w Ełku, opracowano dokumentację wykonania jezdni, kanalizacji technicznej, zieleni;
- wykonano nawierzchnię drogi wewnętrznej przy budynkach ul. Kilińskiego 22 A-F.
- wykonano infrastrukturę drogową ul. Pileckiego w Ełku (chodnik, ścieżkę rowerową, jezdnię);
- zakończono projekt pn. poprawa mobilności miejskiej MOF Ełk - na obszarze os. Jeziorna i os. Baranki. W ramach inwestycji wzdłuż ulicy Św. Maksymiliana Kolbego i Baranki wykonano budowę wydzielonego ciągu pieszego o nawierzchni z kostki brukowej i ciągu rowerowego o nawierzchni bitumicznej o łącznej długości 1668 m.b., zmodernizowano oświetlenie Led w ilości 24 szt. na ulicy Św. Maksymiliana Kolbego oraz 55 szt. na ulicy Baranki.

5.3. Pole elektromagnetyczne

W ramach obszaru interwencji: *Pole elektromagnetyczne* wyznaczono 1 cele, 1 kierunek interwencji oraz 3 zadania:

Tabela 3. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Utrzymanie poziomu pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych	Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	• Opracowanie i aktualizacja planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem ochrony przed polami elektromagnetycznymi
		• Realizacja Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie pomiarów pola elektromagnetycznego
		• Przyjmowanie zgłoszeń instalacji, które emitują pole elektromagnetyczne

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Ełku na lata 2018-2021

W zakresie analizowanego komponentu, w okresie objętym niniejszym raportem miasto wydawało decyzje administracyjne uwzględniające zasady ochrony środowiska przyrodniczego w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi. W zapisach planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin uwzględnione zostały strefy wokół linii i urządzeń elektroenergetycznych. Wskazano dla linii elektroenergetycznych pasy technologiczne, które wyznaczone zostały w celu prawidłowej obsługi linii elektroenergetycznej i jej urządzeń. W pasach technologicznych linii elektroenergetycznych, zakazano m.in. lokalizowania budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Warunki lokalizacji pozostałych obiektów budowlanych, w tym obiektów budowlanych zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacje paliw, a także warunki lokalizacji stref zagrożonych wybuchem, muszą uwzględniać wymogi, określone w przepisach odrębnych oraz normach, dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych. Wskazano w Studium strefy ochronne, związane z wielkością natężenia pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez linie wysokiego napięcia. Strefy ochronne pokrywają się z pasami technologicznymi linii elektroenergetycznych.

5.4. Gospodarowanie wodami

W ramach obszaru interwencji: *Gospodarka wodami* wyznaczono 2 cele, 6 kierunków interwencji oraz 15 zadań:

Tabela 4. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Osiągnięcie celów środowiskowych dla wód	Poprawa stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych	<ul style="list-style-type: none"> Ograniczenie dopływu do wód zanieczyszczeń zawartych w ściekach komunalnych i przemysłowych
		<ul style="list-style-type: none"> Wdrożenie działań zapisanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz w programie wodno – środowiskowym
		<ul style="list-style-type: none"> Rekultywacja zanieczyszczonych zbiorników wodnych
	Utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych	<ul style="list-style-type: none"> Ochrona słabo izolowanych zbiorników wód podziemnych i stref ujęć wód oraz ich właściwe użytkowanie
		<ul style="list-style-type: none"> Ograniczenie zużycia wody z ujęć podziemnych co celów przemysłowych i komunalnych
		<ul style="list-style-type: none"> Likwidacja nieczynnych ujęć wody
Stosowanie instrumentów ekonomicznych w racjonalnym użytkowaniu zasobów wodnych	<ul style="list-style-type: none"> Wdrożenie zasad proporcjonalnej partycypacji w utrzymaniu urządzeń wodnych 	
Ochrona przed niedoborami wody i powodzią	Zwiększenie retencji wód w zlewniach	<ul style="list-style-type: none"> Ochrona retencji naturalnej w zlewniach – wdrażanie zadań wynikających z Programów małej retencji i Planów Przeciwdziałania skutkom suszy
		<ul style="list-style-type: none"> Utrzymywanie/ powiększanie liczby oraz pojemności obiektów małej retencji wodnej
		<ul style="list-style-type: none"> Retencjonowanie wód opadowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych i utwardzonych oraz ograniczanie tworzenia nowych powierzchni uszczelnionych
	Zapewnienie odpowiedniej ilości wody dla potrzeb gospodarki	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja projektów mających na celu pokrycie zapotrzebowania na wodę rolnictwa, leśnictwa rybactwa i przemysłu
	Doskonalenie planowania przestrzennego	<ul style="list-style-type: none"> Uwzględnienie ograniczeń związanych z zaopatrzeniem w wodę w procesie planowania przestrzennego
		<ul style="list-style-type: none"> Wyznaczeni obszarów zalewowych tam, gdzie nie zostały wyznaczone
<ul style="list-style-type: none"> Uwzględnienie ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego w dokumentach planistycznych 		

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Elku na lata 2018-2021

W okresie objętym niniejszym raportem tj. w latach 2020-2021 zrealizowano następujące działania:

- poniesiono opłaty na rzecz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (opłaty: zmienne, stałe za odprowadzanie wód do odbiorników i opłaty za użytkowane grunty pod wodami, za wydanie zgód wodnoprawnych);
- zagospodarowano tereny komunalne wokół stawu na osiedlu Północ II. Realizacja pierwszego etapu rewitalizacji polegającego głównie na odmuleniu i uformowaniu brzegów istniejącego stawu, wykonano ciągi piesze, oświetlenie oraz nasadzenia;
- wykonywano bieżące prace utrzymaniowe systemu miejskiej sieci kanalizacji deszczowej oraz systemu rowów otwartych;
- oczyszczano brzegi jeziora Ełckiego i rzeki Ełk;
- przystąpiono do realizacji projektu budowy łącznika ul. Norwida – Dąbrowskiego „małej obwodnicy”. Opracowano Program funkcjonalno– użytkowy obejmujący m.in. przeprawę mostową na rzece Ełk;
- badania wody oraz pomiary hydrologiczne rzeki Ełk oraz dopływu z jeziora Sunowo, pod kątem oceny źródeł zanieczyszczeń wraz ze sporządzeniem projektu koncepcyjnego ochrony wód płynących, wykonane przez Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie.

Ponadto ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych chronione były w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego szczególnie dzielnic i ulic położonych w sąsiedztwie Jeziora Ełckiego (Gospodarstwo Jeziorowe, Kajki III, Półwysep, Zamkowe, Nadjeziorna, Cypel, Piękna II, Centralna, Piękna – Koszykowa, Norwida Zieleń, Dąbrowskiej, osiedle Jeziorna III, Baranki) oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ełku.

Każdorazowo przy wydawaniu decyzji kierowano się zapisami zawartymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ełk. W zakresie ochrony wód uwarunkowania przestrzenne nakazują:

- ograniczenie odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gleb;
- nakazują monitorowanie stanu czystości wód i podejmowanie działań, mających doprowadzić do podwyższenia klasy czystości wszystkich zbiorników i cieków wodnych w mieście;
- przestrzeganie ustaleń zawartych w warunkach korzystania z wód dorzecza środkowej Wisły;
- wydobywanie żwiru, piasków i innych materiałów w granicach powszechnego korzystania z wód odbywać się może w miejscach wyznaczonych przez Radę Miasta w drodze uchwały;
- podłączenie obiektów do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej miasta;
- wykonanie studni jest ograniczona do niezbędnych przypadków i wymaga szczegółowych badań geologicznych i uzgodnienia ich lokalizacji;
- przestrzeganie rozporządzenia Rady ministrów o ustanowieniu obszaru chronionego zbiorników wód podziemnych;

5.5. Gospodarka wodno – ściekowa

W ramach obszaru interwencji: *Gospodarka wodno - ściekowa* wyznaczono 3 cele, 6 kierunków interwencji oraz 12 zadań:

Tabela 5. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody dla	Zaopatrzenie ludności w wodę	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
ludności	Poprawa jakości wody przeznaczonej do spożycia	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie technologii produkcji wody przeznaczonej do spożycia
Ograniczenie zużycia wody	Oszczędne gospodarowanie wodą	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie zużycia wody w gospodarstwach domowych i przemyśle • Ograniczenie straty wody w sieciach wodociągowych • Wdrożenie rozwiązań wykorzystujących wody opadowe do lokalnego zaopatrzenia w wodę • Wystąpienie o ustalenie strefy ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych • Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodami
Ochrona wód i gleb przed zanieczyszczeniem ściekami	Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa/ budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej ze szczególnym uwzględnieniem miejscowości położonych wokół jeziora • Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej z niezbędną infrastrukturą
	Budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja zadań zapisanych w AKPOŚK • Poprawa technologii oczyszczania ścieków i podnoszenie sprawności oczyszczalni
	Monitoring postępowania z nieczystościami płynnymi na terenach nieskanalizowanych	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrola częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości płynnych przez właścicieli nieruchomości oraz kontrola funkcjonowania oczyszczalni przydomowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Ełku na lata 2018-2021

W okresie objętym niniejszym raportem tj. w latach 2020-2021 zrealizowano następujące działania:

- bieżące utrzymanie kanalizacji deszczowej, remont sieci w ul. Jana Kilińskiego, Kazimierza Pułaskiego i Zamkowa;
- budowa kanalizacji deszczowej w ul. Czesława Miłosza na osiedlu Tuwima – etap II,
- wykonanie dokumentacji projektowej – odwodnienia os. Konieczki kolektorem deszczowym od skrzyżowania ul. Okulickiego, Bora Komorowskiego;
- wymiana węzła sieci wodociągowej w ul. Jana Pawła II;
- budowa kanalizacji deszczowej pomiędzy ul. Norwida i Dąbrowskiego – projekt;
- budowa kanalizacji deszczowej ul. św. Wojciecha w Ełku;
- budowa kanalizacji deszczowej na odcinku od skrzyżowania z ul. Matejki do ul. Cmentarnej;
- budowa kanalizacji deszczowej między ul. Jana Pawła II i ul. Grajewską;
- budowa kanalizacji deszczowej od ul. Mickiewicza do ul. Sikorskiego – projekt;
- budowa kanalizacji deszczowej w ul. Wiosennej i Sportowej;
- budowa kanalizacji deszczowej przy ul. Wawelskiej 22;
- wdrożono kontrolę zbiorników bezodpływowych w zakresie częstotliwości opróżniania;
- prowadzono ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrolę przedsiębiorców w zakresie odbioru i transportu ścieków.

5.6. Zasoby geologiczne

W ramach obszaru interwencji: *Zasoby geologiczne* wyznaczono 1 cel, 3 kierunki interwencji oraz 6 zadań:

Tabela 6. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin	Doskonalenie rozpoznawania i ochrony złóż surowców mineralnych, w tym wód leczniczych i termalnych	<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie nielegalnej eksploatacji kopalin • Ochrona zasobów geologicznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
	Efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż	<ul style="list-style-type: none"> • Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych z wykorzystaniem BAT
	Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobycia kopalin	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczeni presji wywieranej na środowisko i ludność lokalną podczas prowadzenia prac geologicznych, eksploatacji i magazynowania kopalin, w tym z uwzględnieniem zmian klimatu • Działania edukacyjne promujące racjonalne wykorzystanie kopalin • Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Elku na lata 2018-2021

W okresie objętym niniejszym raportem nie prowadzono bezpośrednich działań związanych z ochroną kopalin z uwagi na fakt, że na terenie miasta występuje tylko jedno złożo aktualnie skreślone z bilansu i nie jest ono eksploatowane.

Należy jednak podkreślić, że pośrednio na ochronę zasobów kopalin na terenie miasta wpływają zapisy ujęte w planach zagospodarowania przestrzennego poszczególnych dzielnic miasta oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania.

Ponadto podjęte w ramach innych komponentów działania jak np. zadrzewianie gruntów czy porządkowanie gruntów i skwerów, czy zagospodarowanie terenów zielonych, sprzyjają zarówno ochronie gleb, powierzchni ziemi i kopalin.

5.7. Gleby

W ramach obszaru interwencji: *Gleby* wyznaczono 1 cel, 2 kierunki interwencji oraz 9 zadań:

Tabela 7. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Ochrona gleb	Zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	<ul style="list-style-type: none"> • Upowszechnienie zasad dobrej praktyki rolnej oraz doskonalenie doradztwa rolnego
		<ul style="list-style-type: none"> • Przeciwdziałanie erozji gleb poprzez wprowadzenie trwałej pokrywy roślinnej oraz stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych
		<ul style="list-style-type: none"> • Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom
		<ul style="list-style-type: none"> • Budowa infrastruktury ograniczającej erozję wodną, z uwzględnieniem potrzeb ochrony przyrody
		<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie urządzeń zabezpieczających glebę

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
		przed zanieczyszczeniem
		<ul style="list-style-type: none"> • Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno – błotnych przez czynniki antropogeniczne, w szczególności zapobieganie degradacji gleb hydrogenicznym
	Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych	<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie obowiązku umieszczania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów, na których zostały przekroczone standardy jakości gleb
		<ul style="list-style-type: none"> • Usuwanie zanieczyszczeń gleb celem ograniczenia ich negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko • Zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, dla przywrócenia im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Ełku na lata 2018-2021

W okresie objętym niniejszym raportem tj. w latach 2020-2021 zrealizowano następujące działania (działania te służą pośrednio ochronie gleb):

- przystąpiono do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwanego "Ełk -Obwodnica Północna V" uchwałą nr XVI.163.2020 Rady Miasta Ełku z dnia 17 kwietnia 2020 r;
- udzielono dotacji Gminie Kalinowo na opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego teren przyszłego lotniska w okolicach miejscowości Pisanica;
- uchwalono Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ełku, uchwalone uchwałą nr XXXVI.362.2021 Rady Miasta Ełku z dnia 24 listopada 2021 roku;
- przystąpiono do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:
  - zwanego "Ełk - Słowackiego" uchwałą nr XXXVI.361.2021 Rady Miasta Ełku z dnia 24 listopada 2021 r.;
  - zwanego "Ełk - Bema" uchwałą nr XXX.304.2020 Rady Miasta Ełku z dnia 26 maja 2021 r.;
  - zwanego "Ełk -Sielska" uchwałą nr XXXVII.262.2021 Rady Miasta Ełku z dnia 24 lutego 2021 r.;
- przystąpiono do zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
  - zwanego "Ełk - Obwodnica Północna IV" uchwałą nr XXXIV.339.2021 Rady Miasta Ełku z dnia 29 września 2021 r.

Ponadto miasto wydawało decyzje administracyjne uwzględniające zasady ochrony środowiska przyrodniczego w zakresie ochrony gleb ujęte w planach zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.in.: zachowanie ograniczenia zabudowy na gruntach rolnych.

Należy zaznaczyć, że podjęte w ramach innych komponentów działania jak np. modernizacja i pielęgnacja parków i skwerów, nasadzenia drzew i krzewów, zmniejszona częstotliwość koszenia trawników (w ramach zasobów przyrodniczych), czy budowa, modernizacja wodociągów i kanalizacji

(w ramach gospodarki wodno - ściekowej) również sprzyjają pośrednio ochronie gleb i powierzchni ziemi (działania te zostały opisane w rozdziałach 5.4 oraz 5.9).

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W ramach obszaru interwencji: *Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów* wyznaczono 7 celów, 4 kierunki interwencji:

Tabela 8. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Utrzymanie tendencji oddzielania wzrostu ilości wytworzonych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB	Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów	– Zadanie z WPGO
Zapobieganie powstawaniu odpadów		– Zadanie z WPGO – Realizacja zapisów ustawy o odpadach i ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminie w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów
Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta i zmiana ich zachowań		– Zadanie z WPGO
Zwiększanie udziału odzysku, w tym w szczególności ponownego użycia, recyklingu o energii zawartej w odpadach- odzyskiwanie energii powinno zostać ograniczone do materiałów nienadających się do recyklingu	Odzysk surowców i recykling	– Zadanie z WPGO
Dalszy rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów, w tym odpadów biodegradowalnych i odpadów niebezpiecznych		– Zadanie z WPGO
Zmniejszenie ilości kierowanych na składowisko odpadów – składowanie powinno zostać ograniczone do odpadów resztkowych	Unieszkodliwianie odpadów komunalnych i pozostałych	– Zadanie z WPGO
Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych w tym nieczynnych składowisk odpadów	Zapobieganie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi	– Zadanie z WPGO

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Ełku na lata 2018-2021

W okresie objętym niniejszym raportem tj. w latach 2020-2021 zrealizowano następujące działania:

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami „Eko- Mazury” Sp. z o.o. prowadziło działania związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu miasta:

- monitoring instalacji odgazowującej na składowisku odpadów;
- unieszkodliwianie odcieków ze składowiska;
- odbiór odpadów komunalnych dostarczanych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych objętych gminnym systemem gospodarki odpadami komunalnymi;
- odbiór i zagospodarowanie przeterminowanych leków;
- prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odbiór i transport z instytucji zużytych baterii i akumulatorów małogabarytowych;
- obsługa systemu gospodarowania odpadami – płace i pochodne;
- działania edukacyjne w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami;
- w 2021 roku złożono wniosek za pośrednictwem Związku Międzygminnego "Gospodarka Komunalna" o dofinansowanie na przeprowadzenie inwentaryzacji oraz opracowania nowego Programu Usuwania Azbestu i wyrobów Azbestowych z terenu miasta Ełk na lata 2022-2032.

Należy zaznaczyć także, że w latach objętych niniejszym raportem Miasto Ełk oraz jednostki mu podległe jak szkoły, przedszkola oraz Centrum Edukacji Ekologicznej prowadziły liczne działania edukacyjne w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami, właściwej segregacji odpadów np. poprzez organizację akcji Sprzątanie Świata, sprzątaniami terenów wzdłuż Jeziora Ełckiego (działania edukacyjne zostały szerzej opisane w rozdziale 5.9.).

5.9. Zasoby przyrodnicze

W ramach obszaru interwencji: *Zasoby przyrodnicze* wyznaczono 6 celów, 8 kierunki interwencji oraz 23 zadania:

Tabela 9. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych	Rozwój i weryfikacja obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu	• Obejmowanie prawną ochroną obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych
		• Weryfikacja granic powołanych form ochrony przyrody
		• Lokalizacja krajobrazów priorytetowych
	Zachowanie obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych	• Zapewnienie ochrony elementów przyrody ożywionej i nieożywionej szczególnie wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej – pomników przyrody
		Doskonalenie planowania i realizacja zadań ochronnych
	• Aktualizacja/ opracowanie programu ochrony środowiska	
	• Opracowanie raportów z programu ochrony środowiska	

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Zapewnianie spójności przestrzeni przyrodniczej miasta	Zachowanie ciągłości terytorialnej i spójności ekologicznej przestrzeni przyrodniczej i zapobieganie jej fragmentacji	<ul style="list-style-type: none"> ● Wyznaczanie, utrzymanie i właściwe zagospodarowanie korytarzy ekologicznych na poziomie lokalnym ● Budowa przejść dla zwierząt przez trasy komunikacyjne, w miejscach, w których przecinają szlaki ich migracji ● Utrzymanie i rozwijanie zielonej infrastruktury na terenach nieleśnych, w tym przyrodniczych alei i szpalerów drzew oraz ochrona i renaturalizacja zbiorowisk roślinnych towarzyszących ciekom wodnym, otaczających zbiorniki wodne i obszary podmokłe
Doskonalenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej	Utrzymanie, powiększanie i ochrona zasobów leśnych oraz gatunków zadrzewionych i zakrzewionych	<ul style="list-style-type: none"> ● Aktualizacja programów zwiększania i kontynuacja zalesień z uwzględnieniem potrzeb ochrony wartościowych siedlisk nieleśnych, kształtowania korytarzy ekologicznych i rekultywacji terenów zdegradowanych ● Utrzymanie i powiększanie powierzchni gruntów zadrzewionych i zakrzewionych w tym form zadrzewień nierozzerwalnie związanych z przestrzenią krajobrazu kulturowego ● Wzmacnianie i rozwijanie publicznych funkcji lasów, w szczególności w zakresie edukacji i turystyki z uwzględnieniem potrzeb ochrony przyrody ● Realizacja zapisów ustawy o lasach w tym wydawanie pozwoleń / zezwoleń, prowadzenie odpowiednich rejestrów ● Kontrola i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się gatunków obcych ze szczególnym uwzględnieniem gatunków inwazyjnych które zagrażają rodzimym gatunkom lub siedliskom przyrodniczym
Ograniczenie zagrożeń dla rodzimej przyrody	Ograniczenie inwazji obcych gatunków	<ul style="list-style-type: none"> ● Zrównoważone gospodarowanie gruntami, ochrona cennych siedlisk przyrodniczych i zagrożonych gatunków różnorodności krajobrazowej w ramach programu rolno – środowiskowo – klimatycznego
Ochrona bioróżnorodności biologicznej w rolnictwie i na terenach zurbanizowanych	Zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i rozwoju zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych	<ul style="list-style-type: none"> ● Utrzymanie ekstensywnego utrzymania cennych przyrodniczo łąk i pastwisk ● Zachowanie i odtwarzanie śródpolnych remiz, zadrzewień, zakrzaceń i małych zbiorników wodnych ● Utrzymanie i powiększanie terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych z dążeniem do zapewnienia łączności pomiędzy tymi terenami oraz tworzenia zielonych pierścieni wokół miasta i większych miejscowości
Włączanie społeczeństwa do działań na rzecz ochrony przyrody	Podniesienie poziomu wiedzy oraz wzrost aktywności społeczeństwa w zakresie działań na rzecz ochrony różnorodności biologicznej	<ul style="list-style-type: none"> ● Wspieranie inicjatyw społecznych w tym wolontariatu na rzecz ochrony przyrody ● Organizacja konkursów i olimpiad, prowadzenie akcji, kampanii informacyjnych, konkursy, wystawy, warsztaty, publikacje o charakterze edukacyjnym, ulotki, broszury ● Prowadzenie edukacji ekologicznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Ełku na lata 2018-2021

W okresie objętym niniejszym raportem tj. w latach 2020-2021 zrealizowano następujące działania:

- rozpoczęcie projektu pn. Transgraniczna społeczność zrozumienia. Projekt dofinansowany ze środków Programu V-A Litwa Polska 2014-2020;
- rewitalizacja ełckich podwórek – zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznej w Śródmieściu Centrum, adaptacja budynku przy ul. Kościuszki 27A na potrzeby działalności Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej;
- rewitalizacja i zagospodarowanie terenu Ełckiej Kolei Wąskotorowej na potrzeby Muzeum Historycznego w Ełku – etap II Park Odkrywców;
- rewitalizacja zdegradowanych terenów komunalnych nad rzeką Ełk u zbiegu ul. Parkowej i Wojska Polskiego – etap III i IV;
- utrzymanie zieleni miejskiej na terenie miasta (koszenie, sprzątanie terenów zieleni, zakładanie trawników i rabat kwiatowych na terenach komunalnych);
- nasadzono 389 szt. drzew i 856 szt. krzewów, założono dwie łąki kwietne (pierwsza o powierzchni 150 m² na Osiedlu Grunwaldzkim, druga na działce komunalnej numer 163 przy ulicy Sikorskiego na powierzchni 450 m²);, założono wiązania specjalistyczne w koronach drzew, mulczowano powierzchnię wokół pomników przyrody, nawożono nowe sadzonki drzew;
- przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ełku 2030;
- prowadzono działania związane bieżącym utrzymaniem zieleni miejskiej zgodnie z „Zasadami realizacji zadań własnych Gminy w zakresie utrzymania zieleni miejskiej na terenie Miasta Ełk”;
- w 2020 roku zamontowano 35 budek lęgowych dla różnych gatunków ptaków, wykonanych własnoręcznie przez mieszkańców „Monar Markot w Ełku”. Zostały one zawieszane w parkach i przy promenadzie;
- zakupiono i zamontowano dwa pojemniki do zbierania nakrętek w kształcie serca;
- zamontowano na terenie miasta trzy wielofunkcyjne domki dla owadów, wypełnione słomą, korą, rurkami trzcinowymi i nawierconymi drewnianymi bloczkami. Domki zapewniają schronienie różnym gatunkom owadów i umożliwia im budowanie gniazd;
- odbyła się kolejna akcja "Śmieci oddajesz - drzewko dostajesz" polegająca na przekazywaniu mieszkańcom Ełku sadzonek drzew za śmieci – plastikowe butelki, małe elektrośmieci lub makulaturę;
- ramach edukacji Urząd Miasta Ełku zamontował trzy tablice edukacyjne o dokarmianiu ptactwa wodnego. Tablice zostały usytuowane w najbardziej niewralgicznych miejscach przy zbiornikach wodnych, gdzie ptaki dokarmiane są najintensywniej;
- wydzierżawiono firmie zewnętrznej teren pod montaż dwóch dystrybutorów umożliwiających zakup karmy dla ptactwa wodnego – „ptasie bufety” dla kaczek ze specjalną mieszanką odpowiednio dobranych zbóż dla ptactwa wodnego, zamontowano je przy jeziorze Ełckim oraz przy stawie na osiedlu Północ 2;

- Prezydent Miasta Ełku wydał zarządzenie Nr 911.2021 z dnia 27.08.2021 r. w sprawie wyeliminowania stosowania niektórych przedmiotów jednorazowego użytku wykonanych z tworzyw sztucznych w Urzędzie Miasta Ełku oraz podległych jednostkach organizacyjnych. Zarządzenie dotyczy nie tylko urzędu miasta, ale także szkół, instytucji kultury, bibliotek, obiektów sportowych i miejskich spółek. Zarządzenie wprowadza zasady ograniczające wykorzystywanie takich przedmiotów w związku z wykonywaniem zadań publicznych, w tym w trakcie imprez, uroczystości i innych wydarzeń organizowanych lub współorganizowanych przez miasto.

Ponadto ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych chronione były w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego szczególnie dzielnic i ulic położonych w sąsiedztwie Jeziora Ełckiego (Gospodarstwo Jeziorowe, Kajki III, Półwysep, Zamkowa, Nadjeziorna, Cypel, Piękna II, Cmentarna, Piękna – Koszykowa, Norwida Zieleń, Dąbrowskiej, osiedle Jeziora III, Baranki) oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ełku.

Każdorazowo przy wydawaniu decyzji kierowano się zapisami zawartymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ełk. W zakresie ochrony przyrody uwarunkowania przestrzenne:

- nakazują zachowanie naturalnych biocenoz leśnych z licznymi gatunkami chronionymi oraz rzadkimi gatunkami roślin i zwierząt, oraz swoistych cech krajobrazu przyjeziornych;
- zakazują niszczenia gleb i naturalnego ukształtowania terenu;
- zakazują niszczenia wód, gleb i powietrza;
- wymagają uzgodnienia z Wojewodą wszelkich prac, które mogłyby naruszyć zakazy i ograniczenia ustalone w rozporządzeniach dotyczących ustanowienia form ochrony przyrody;
- zakazują zabudowy na terenach zalesionych;

W okresie objętym niniejszym raportem tj. w latach 2020-2021 Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku prowadziło warsztaty, zajęcia, organizowała rajdy, prezentacje i konkursy opisane w tabeli poniżej.

Tabela 1. Działalność edukacyjna podjęta przez Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku w latach 2020-2021.

Warsztaty/ zajęcia	Warsztaty zielarskie - Z apteczką poprzez wieki, spotkanie z Adamem Zbyrytem z PTO, Warsztaty zielarskie - domowa apteczka, spotkanie online JAK PRAWIDŁOWO SEGREGOWAĆ ODPADY?, spotkanie online "Wyrzucamy do kosza i co dalej?", spotkanie online "NIEZBĘDNIK ZERO WASTE", Warsztaty z tworzenia ogrodu w stoiku, Warsztaty zielarskie - Jak nie dać się przeziębieniu?, Makrama - nie kupuj, zrób! - warsztaty online, Odczarowujemy odnawialne źródła energii - spotkanie online, Stop plastik! - spotkanie online, Marnowanie żywności i zasobów- jak ich unikać?- spotkanie online, Warsztaty mydlarskie, Warsztaty zielarskie - z apteczką poprzez wieki, Woskowijki, Warsztaty zielarskie "Jadalne owoce jesieni", Adam Zbyryt - spotkanie autorskie, Warsztaty zielarskie "Jak nie dać się przeziębieniu?", Warsztaty "W świecie przypraw",
Rekreacja/ rajdy / spacery/ splotywy	Zimowa włóczęga, XV Zimowe Ptakoliczenie, XV Liczenie Ptaków Wodnych Zimujących w Ełku, 4 PORY ROKU NA BAGNACH - wędrowka piesza po Biebrzańskim Parku Narodowym, Lipcowy spacer ornitologiczny, Obserwacje ptaków wokół Jeziora Selmęt Wielki - pożegnanie bocianów i jerzyków, Objazdowe obserwacje ptaków, Wrześniowy spacer ornitologiczny, Wyjazd na obserwacje ptaków, Spacer zielarski, Wędrowka piesza po bezdrożach, Lokalny rajd rowerowy, Czerwcowy spacer ornitologiczny, Spacer ornitologiczny, Obserwacje ptaków wokół Jeziora Selmęt Wielki, Wyjazd na obserwacje ptaków, Turniej rowerowy w ramach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu, Spacer ornitologiczny - Europejskie Dni Ptaków, Dziwny świat porostów - spotkania z prof. Wiesław Fałtynowicz, Przedświąteczny spacer ornitologiczny

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.cee.elk.pl

Ponadto corocznie Przedsiębiorstwo Wodociągów i kanalizacji Sp. z o.o. w Elku organizuje „Dni otwarte” dla uczniów szkół podstawowych. W ramach „Dni otwartych” przedsiębiorstwa odbywa się zwiedzanie z przewodnikiem:

- stacji uzdatniania wody – gdzie można dowiedzieć się jak pracuje stacja, zapoznać się z etapami uzdatniania wody, procesami technologicznymi i towarzyszącymi, systemem kontroli wody pitnej a także znaczeniem jakości wody ujmowanej w procesie jej uzdatniania;
- oczyszczalni ścieków – gdzie można dowiedzieć się jak przebiegają procesy oczyszczania ścieków (część mechaniczna i biologiczna), co można zrobić z osadów ściekowych i jak powstają energia z biogazu;
- bazy przedsiębiorstwa – pokaz sprzętu, maszyn i urządzeń specjalistycznych.

W wydarzeniu corocznie brało udział około 500 dzieci i młodzieży.

5.10. Zagrożenie poważnymi awariami

W ramach obszaru interwencji: *Zagrożenie poważnymi awariami* wyznaczono 1 cel, 2 kierunki interwencji oraz 3 zadania:

Tabela 10. Cel, kierunki interwencji oraz zadania w ramach obszaru interwencji

Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami i minimalizacja ich skutków	Ograniczenie zagrożeń poważnymi awariami	• Koordynacja działań z zakresu monitoringu zagrożeń dla zdrowia mieszkańców
		• Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społecznych w sytuacjach występowania zagrożeń środowiskowych z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących towary niebezpieczne
	Minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia poważnej awarii	• Dopuszczenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu Ochrony Środowiska Miasta Elku na lata 2018-2021

W okresie objętym niniejszym raportem tj. w latach 2020-2021 zrealizowano następujące działania:

- dotacja dla Komendy Powiatowej Policji w Elku;
- wydatki na utrzymanie Straży Miejskiej w Elku;
- wydatki poniesione na zwalczanie i zapobieganie COVID-19 w tym na:
  - dezynfekcje pomieszczeń w budynkach Urzędu Miasta,
  - dezynfekcja przystanków autobusowych,
  - wykonanie przegród ochronnych,
  - transport i montaż kontenerów socjalnych wraz z niezbędną infrastrukturą,
  - zakup i montaż przy miejskich placach zabaw 6 sztuk urządzeń Clean & Dezynfektor K-Light – bezdotykowe stanowisko do darmowej dezynfekcji rąk z napędem nożnym w wersji K ;
- dotacja na prowadzenie patroli ratowników wodnych nad Jeziorem Elckim;

- organizacja pogadanek i wykładów w szkołach i przedszkolach na temat bezpieczeństwa nad wodą.

6. Nakłady finansowe poniesione na realizację zadań związanych z realizacją Programu

Niniejszy rozdział powstał w oparciu o sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Ełk za lata 2019 i 2020. Pod uwagę wzięto wszystkie wydatki jakie mogły mieć wpływ na poprawę jakości środowiska na terenie miasta.

W tabeli poniżej zestawiono wydatki miasta poniesione na działania związane z ochroną środowiska.

Tabela 2. Wydatki poniesione przez Miasto Ełk na zadania związane z ochroną środowiska.

Lp.	Wyszczególnienie	Poniesione nakłady w zł		Razem
		2020	2021	
1.	Rolnictwo i łowiectwo	2 927,43	4 965,07	7 892,50
2.	Lokalny transport zbiorowy	17 446 387,86	17 696 530,50	35 142 918,36
3.	Drogi publiczne gminne	996 355,65	1 107 789,44	21 041 45,09
4.	Gospodarka ściekami ochrona wód	2 764 560,74	2 280 706,62	5 045 267,36
5.	Gospodarka odpadami	12 045 756,46	12 866 453,80	24 912 210,26
6.	Oczyszczanie miasta	3 337 249,91	3 084 299,86	6 421 549,77
7.	Utrzymanie zieleni	1 556 987,11	1 568 877,60	3 125 864,71
8.	Oświetlenie ulic, placów i dróg	2 012 234,22	1 989 184,02	4 001 418,24
	Suma	40 162 459,38	40 598 806,91	80 761 266,29

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z wykonania budżetu Miasta Ełku;

Łącznie na zadania związane z ochroną środowiska oraz wpływające na poprawę walorów środowiska wydatkowano łączna kwotę 80 761 266,29 zł.

Środki na realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska pochodziły przede wszystkim z: środków własnych, środków własnych PWiK w Ełku Sp. z o.o., Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2014-2020, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

7. Ocena realizacji Programu – wskaźniki monitoringu

W celu nadzoru nad realizacją opracowanego Programu analizie poddano ujęte w nim wskaźniki jakościowe i ilościowe.

Tabela 4. Wskaźniki realizacji Programu

Lp.	Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość w latach 2020/2021
1.	Ochrona klimatu i jakość powietrza	Przekroczenie wartości dla PM10 w strefie warmińsko – mazurskiej (stacja pomiarowa w Ełku)	Opis słowny	brak przekroczeń	brak przekroczeń
		Przekroczenie wartości benzo(a)pirenu w strefie warmińsko – mazurskiej (stacja pomiarowa w Ełku)	Opis słowny	przekroczenie	przekroczenie
		Przekroczenie wartości poziomu celu długoterminowego ozonu w strefie warmińsko – mazurskiej (stacja pomiarowa w Ełku) - ochrona zdrowia - ochrona roślin	Opis słowny	przekroczenie przekroczenie	Przekroczenie przekroczenie
		Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych*	t/r	133200	118782
2.	Zdżenia hałasem	Liczba zakładów, w których stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego hałasu w trakcie kontroli WIOŚ	szt.	0	0
3.	Pola elektromagnetyczne	Procent ogólnej liczby punktów pomiarowych w których stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu PEM	%	0	0
4.	Gospodarowanie wodami	Udział JCWP rzek w stanie dobrym	%	50%	50%
		Udział JCWP jezior w stanie dobrym	%	100%	100%
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	Długość sieci wodociągowej	km	87,8	89,4
		Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	dam ³	2842,5	2839,0
		Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	dam ³	799,0	700,0
		Długość sieci kanalizacyjnej ogółem	km	84,2	87,3
		Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	%	94,1	94,7
		Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM**	osoba	152 000	152 000
		Nieoczyszczone ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzane do wód lub do ziemi	dam ³	0	0
6.	Zasoby geologiczne	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji powstałych w wyniku eksploatacji surowców naturalnych	ha	0	0
7.	Gleby	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji	ha	0	0
		Powierzchnia zrehabilitowanych powierzchni w ciągu roku	ha	0	0
8.	Gospodarka odpadami	Masa odpadów wytworzonych w ciągu roku	Mg/rok	20124,9 ^a	19724,8 ^c

Lp.	Obszar interwencji	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość w latach 2020/2021
	i zapobieganie powstawaniu odpadów	Masa odpadów poddanych odzyskowi	Mg/rok	1697,0 ^a	2448,7 ^c
9.	Zasoby przyrodnicze	Powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych ogółem***	ha	49 297,2	49 297,2
		Liczba pomników przyrody	szt.	8	8
		Poziom lesistości	%	3,8	3,8
		Powierzchnia lasów	ha	80,30	79,80
		Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni ogółem	ha	81,55 ^a	95,59 ^b
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba występowania poważnych awarii (zgodnie z art. 3 pkt 23 ustawy Prawo Ochrony Środowiska)	szt.	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UM Ełk, GUS;

Objaśnienie: * - w odniesieniu do całego powiatu; ** - ścieki komunalne odprowadzane są do oczyszczalni ścieków położonej na terenie gminy Ełk; *** - całkowita powierzchnia OChK Pojezierza Ełckiego; ^a - za rok 2017; ^b - za rok 2020;

Powyższe dane wskazują, że podejmowane działania odnoszą pozytywne skutki w zakresie realizacji większości celów określonych w programie ochrony środowiska i umożliwiają przez to osiągnięcie trwałego rozwoju miasta i zwiększenie jego atrakcyjności poprzez poprawę środowiska przyrodniczego i rozwój infrastruktury technicznej.

8. Krótkie podsumowanie

W latach 2020-2021 podjęto realizację działań we wszystkich opisanych w *Programie ochrony środowiska* komponentach środowiska. Między innymi modernizowano i budowano nowe drogi, rozbudowywano i modernizowano sieć wodociągową i sieć kanalizacji sanitarnej, stację uzdatniania wody.

Szczególny nacisk położono na działania związane z jakością powietrza: prowadzono termomodernizację i modernizację budynków, podłączenia do zbiorczej sieci ciepłowniczej, udzielono dotacji na modernizację systemów grzewczych, wykonano oświetlenie z zastosowaniem technologii LED, rozwijano transport zbiorowy, budowano ścieżki rowerowe, prowadzono liczne działania edukacyjne.

Należy zaznaczyć, że podejmowane w ramach poszczególnych komponentów inwestycje miały charakter synergiczny tj. realizacja jednej inwestycji realizowała więcej niż jeden cel określony w *Programie ochrony środowiska* np. nasadzenie drzew wpływało korzystnie zarówno na zwiększenie zasobów przyrodniczych miasta ale także na ochronę gleb i powierzchni ziemi, wymiana opraw oświetlenia na LED czy termomodernizacja obiektów wpływała na ograniczenia zapotrzebowania na energię elektryczną czy paliwa, a tym samym zmniejszała emisje do powietrza.

Łącznie na zadania z zakresu ochrony środowiska lub wpływające na jego poprawę wydatkowano 80 761 266,29 zł. Prowadzone inwestycje były finansowane ze środków własnych, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko Mazurskiego na lata 2014-2020, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie, środków własnych spółek miejskich.

Należy zauważyć, że w stosunku do poprzedniego okresu raportowego (2018-2019) ilość prowadzonych inwestycji oraz nakłady na nie były niższe, związane było to m.in. z okresem epidemicznym COVID19 oraz końcem realizacji projektów długofalowych realizowanych w ramach funduszy unijnych.